

Pogled uradnikov na Evropsko unijo

Javnapolitično sporočilo št. 6

DebatEU-587573-2019-1

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Center za politološke raziskave, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani

PROJEKT: Jean Monnet center odličnosti Univerze v Ljubljani

DOGODEK: Okrogla miza »Moj pogled na Evropsko unijo«

KRAJ in DATUM: spletna okrogla miza, 5. maj 2021

V sredo, 5. maja 2021 smo v okviru projekta Jean Monnet center odličnosti Univerze v Ljubljani organizirali zaključen dogodek, spletno mizo z naslovom »Moj pogled na Evropsko unijo«. Dogodek je bil organiziran pred prihajajočim dnevom Evrope, ob jubileju 30 obletnice samostojnosti Slovenije in pred novim predsedovanjem Slovenije Svetu EU. Namen okrogle mize je bil združiti slovenske uradnike v institucijah Evropske unije ter premisliti, kakšne so karijerne možnosti mladih v EU institucijah, kakšno je mesto Slovenije v EU ter kaj lahko pričakujemo v prihodnosti od Evropske unije.

Dogodka so se udeležili: izr. prof. dr. Damjan Lajh, Jean Monnet profesor, koordinator Jean Monnet centra odličnosti Univerze v Ljubljani, ki je okroglo mizo moderiral, dr. Ciril Štokelj, direktor Direktorata za obiskovalce pri Evropskem parlamentu, Marko Cerkovnik, tolmač v Evropskem parlamentu, Grega Jug, zaposlen v Tiskovni službi Evropske komisije, izr. prof. dr. Sabina Lange iz European Institute for Public Administration ter doc. dr. Meta Novak, ki je uvodoma predstavila pogled mladih na EU. Z vprašanji so v okviru dogodka sodelovali študentje in zaposleni na Fakulteti za družbene vede.

Razpravljalci so na okrogli mizi izrazili zadovoljstvo s svojim delom v Evropskih institucijah. Predvsem cenijo multikulturno in večjezikovno okolje, kjer so zaposleni pripravljeni sklepati kompromise z namenom dela za skupno dobro Evrope. Verjamejo, da ima Evropska unija prihodnost pri tem pa je nujno, da ohranja svoje vrednote in svoj model širi v svetu.

OZADJE

Evropska unija je živ organizem, ki se nenehno spreminja in razvija. Od ustanovitve se je razširila na nove države članice kot tudi na nova področja javnih politik. Vendar razvoj Evropske unije ni linearen in se sooča tudi s številnimi izzivi. Tako je v preteklem letu z Brexitom prvič prišlo do zmanjšanja držav članic. V naslednjih nekaj letih pa tudi ni pričakovati nove širitve. Niz kriz v zadnjih desetletjih kot je ekonomsko-finančna kriza, migrantska kriza ter zdravstvena kriza predstavljajo izziv ne le za nacionalne države članice ampak tudi za Evropsko unijo kot skupnost. Prav v času kriz se zdi, da se lahko prav s sodelovanjem držav članic lažje spopademo s posledicami kriz.

Razprava o Evropski uniji je bila organizirana ob priložnosti bližajočega se drugega predsedovanja Slovenije v Svetu EU, bližajočega se dneva Evrope, ter 30 letnici samostojnosti Slovenije. Uradniki zaposleni v institucijah imajo lahko drugačen pogled na delovanje Evropske unije kot tudi na vlogo Slovenije v Evropski uniji. Njihov vsakodnevni stik z Evropsko unijo nam lahko pomaga bolje razumeti, kakšna je prihodnost Evropske unije ter kakšno je mesto Slovenije v njej.

UGOTOVITVE

V okviru dogodka so udeleženci prišli do naslednjih ugotovitev:

1. Delo v EU institucijah

- Evropska unija ponuja ogromno priložnosti prav mladim. V okviru EU institucij lahko mladi poiščejo možnosti za opravljanje pripravništva ali prakse in začnejo svojo karierno pot.
- Delovno okolje v EU institucijah je zaznamovano z multikulturnostjo in večjezičnostjo. Takšno delovno okolje, kjer zaposleni prihajajo iz več različnih kulturnih okolij zahteva sprejemanje kompromisov med zaposlenimi. Posledično so zaposleni v večji meri zavezani delovanju v skupno dobro.

2. Vloga Slovenije v Evropski uniji

- Sloveniji je pogosto očitano, da je premalo aktivna v okviru Evropskih institucij. Večina raziskav kaže, da so slovenski politični akterji v okviru EU institucij manj aktivni in da Slovenija ni del nobene koalicije, otoka. V resnici ima Slovenija pomembno povezovalno vlogo. Čeprav ima Slovenija pri določenih vprašanjih jasno izoblikovana stališča pa pri večini zavzema uravnoteženo vlogo, brez radikalnih stališč. Takšna pozicija ni nujno slaba.
- S članstvom Slovenije v Evropski uniji ni zagotovljen le položaj Slovenije temveč tudi položaj slovenščine. Z novo zakonodajo pridobiva novo terminologijo tudi slovenščina in se na ta način razvija kot jezik.

3. Prihodnost Evropske unije

- Zaposleni v EU institucijah so zavezani delovanju za skupno dobro. Glavna načela delovanja EU institucij so, da so varuhi pogodb, kolegialnost, koherentnost, uravnoteženost in delovanje za skupno dobro.
- EU ima zagotovo prihodnost. To se je izkazalo na zadnjih evropskih volitvah, ko se je povečal delež tistih, ki so se udeležili volitev in so bile v večini izvoljene pro-evropske stranke. Res je, da se Evropska unija v zadnjem času

sooča s številnimi krizami vendar je iz vsake krize izšla močnejša. Bistveno je, da ostane zvesta vrednotam EU.

- Prihodnost Evropske unije bo odvisna tudi od področjih, na katerih bo postala bolj aktivna. Vse bolj pomembna je socialna komponenta EU, ki se kaže tudi v okviru Skupne evropske kmetijske politike. Posvetovanje o prihodnosti EU je že pokazalo, da si ljudje želijo več socialne komponente v EU, nove kvalitete demokracije v EU ter večjo vlogo EU v svetu.

JAVNOPOLITIČNA PRIPOROČILA

Na podlagi ugotovitev predlagamo naslednja priporočila:

1. ***Delo v EU institucijah:*** Mladi naj že v okviru svojega izobraževanja ter takoj po izobraženju preverijo priložnosti, ki jim jih ponuja Evropska unija. V največji meri naj aktivno iščejo priložnosti za opravljanje stažev in pripravništev v okviru evropskih institucijah in te priložnosti izkoristijo.

2. ***Vloga Slovenije v Evropski uniji:*** Slovenski javnopolitični akterji znotraj EU institucij, predvsem v okviru Evropskega parlamenta, morajo biti bolj aktivni, če hočejo, da je njihova vloga opazna ter da pridobijo članstvo v pomembnih odborih. Tudi v nadaljnje je pomembno, da ti javnopolitični akterji delajo veliko in dobro. Slovenija bi si morala še naprej prizadevati za uravnoteženo in povezovalno vlogo ter osredotočiti na področja, kjer ima znanja in izkušnje ter biti v okviru teh področij bolj aktivna.

3. ***Prihodnost Evropske unije:*** Z dnevom Evrope se 9. maja 2021 začne Konferenca o prihodnosti Evropske unije. Tako Slovenija kot naslednja predsedujoča Svetu EU, kot tudi državljani in predvsem mladi moramo v okviru te konference zavzeti vlogo aktivnih državljanov in s svojimi stališči prispevati k posvetovanjem. Na tak način lahko izrazimo kaj si od Evropske unije želimo v prihodnosti in katera področja so za državljane še posebej pomembna.

Foto: Christian Lambiotte

Ali sem dovolj jasno povedal, da Skupnost, ki smo jo ustvarili, ni sama sebi namen? To je proces sprememb, ki se nadaljuje v istem procesu, ki je v zgodnejšem obdobju ustvaril naše nacionalne oblike življenja. Suvereni narodi iz preteklosti ne morejo več reševati sedanjih problemov: ne morejo zagotoviti lastnega napredka ali nadzora lastne prihodnosti. In sama Skupnost je le faza na poti organiziranega jutrišnjega sveta.

Jean Monnet

Projekt Center odličnosti Univerze v Ljubljani predstavlja osrednjo točko raziskovanja javnopolitičnih procesov in javnopolitičnih študij v Evropski uniji. Izvaja se na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, kjer potekajo dodiplomski, magistrski in doktorski študijski programi, ki se ukvarjajo z evropskimi študijami.

Projekt omogoča podporo razvoja visokokakovostnega strokovnega in znanstvenega raziskovanja ter doktorskega izobraževanja. Deluje kot središče poučevanja EU vsebin na Fakulteti za družbene vede in izven nje, omogoča inovacije pri poučevanju študijskih programov ter vključuje širšo zainteresirano javnost preko organizacije dogodkov in prosto dostopnih gradiv.

Projekt predstavlja podporo strukturiranemu dialogu na področju oblikovanja EU politik in javnopolitičnih študij s spodbujanjem povezovanja in sodelovanja različnih deležnikov. Osredotoča se na dve povezani temi: na spreminjajoče se nacionalne in EU javnopolitične procese ter na demokratično legitimnost javnopolitičnih procesov v EU.

DebatEU - Jean Monnet center of excellence Univerze v Ljubljani
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Kardeljeva ploščad 5
1000 Ljubljana
damjan.lajh@fdv.uni-lj.si
www.jmce-ljubljana.eu
www.facebook.com/DebatEU/